

SESSIONS PARTICIPATIVES PER DEFINIR ESPAIS I ELEMENTS D'URBANISME TÀCTIC I ESTRUCTURANT SOBRE EL COBRIMENT DEL TÚNEL DE LA GRAN VIA

INFORME DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA
RESULTATS DE LA SESSIÓ 2

10 DE JUNY DE 2021

Direcció i elaboració del document:

Direcció de Comunicació i
Participació Ecologia Urbana

Amb el suport de

Voltes cooperativa d'arquitectura SCCL
El Globus Vermell

Introducció

Durant la tardor 2021 s'obriran a la circulació els túnels viaris de Gran Via que creuen la plaça de les Glòries Catalanes, primer un sentit i després l'altre. Això permetrà alliberar gran part de la superfície de Gran Via entre Badajoz/Independència i la Rambla del Poblenou que actualment es destina al trànsit i fer-hi una urbanització temporal, tàctica, fins que al 2023 no comencin les obres d'urbanització definitives.

L'objectiu és que la urbanització provisional no duri més d'un any i mig i, per tant, es pretén -també a petició del veïnat- fer-hi una actuació amb el mínim pressupost possible, que aprofiti el màxim d'elements disponibles (mobiliari urbà, arbrat en grans jardineres, etc) i que, al mateix temps, permeti assajar els usos i la disposició d'element que podria incloure el projecte definitiu.

Amb la voluntat de compartir, debatre i imaginar tant la urbanització provisional a curt termini com la definitiva que es farà a partir del 2023 es promou un procés de participació amb les entitats, associacions i veïnat de l'àmbit d'actuació, a fi de definir espais, usos i elements tenir en compte en els projectes.

Es convoquen tres sessions obertes els dies 2, 10 i 16 de juny. La primera a les 15.30 h per facilitar l'assistència de comerciants i les altres dues a les 18.00 h. A petició d'alguns veïns i de representants municipals, s'organitzen les sessions de forma presencial després de més d'un any de fer trobades telemàtiques.

El present informe recull els resultats de la sessió participativa celebrada el passat dia 10 de juny de 2021.

Informació de la sessió

Dades bàsiques

Data, hora i lloc: 10 de juny de 2021, a les 18.00 h, al Centre Cultural La Farinera del Clot, planta baixa, Gran Via de les Corts Catalanes, 837, 08018 Barcelona.

Convocatòria: la convocatòria de la sessió es va realitzar mitjançant correu electrònic a les entitats que formen part del Grup de Treball del Compromís per Glòries i extensiva a totes les entitats dels barris del Clot i del Parc i la Llacuna del Poblenou. Es van penjar cartells a les escales de l'àmbit del projecte i la inscripció es va fer a través de la plataforma DECIDIM.

<https://www.decidim.barcelona/processes/CobrimentGranVia>

Assistència

Participants: la sessió va comptar amb la participació de 13 persones, una d'elles com a representant de l'AV del Poblenou. També van assistir representants i professionals diferents organismes municipals vinculats al procés i a l'àmbit d'actuació. Concretament:

- Entitats, col·lectius i associacions:

- Afectats de la Gran Via pel túnel de Glòries
- Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

- Representants dels grups polítics municipals:

- Alícia Puig, segona Tinència d'Alcaldia
- Francesc Carmona, conseller d'urbanisme del Dte. de Sant Martí

- Personal municipal:

- Sílvia Casorrán de la gerència de l'Arquitecte en Cap
- Carme Herrero, de la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori de Sant Martí
- Francesc Roma, Departament de Participació Ecologia Urbana

- Personal de dinamització

- Albert Aira, Voltes cooperativa d'arquitectura SCCL (dinamització)
- Joan Vitòria, El Globus Vermell (dinamització)

Metodologia

La sessió de treball s'ha desenvolupat en tres moments diferenciats; una primera part de introducció i presentació al procés, una segona part de passejada per l'àmbit d'actuació i una tercera part de treball i aportacions col·lectives. El guió de la sessió ha estat el següent:

18.00 h Benvinguda institucional (5')

18.05 h Presentació de la sessió i dinàmiques previstes (5')

18.10h Explicació del projecte (20')

18:30 h Distribució dels grups de treball (5')

18.35 h Passejada per l'àmbit d'intervenció (25')

19.00 h Retorn per a treball deliberatiu amb els grups de treball (30')

19.30 h Posada en comú de resultats a destacar de cada grup de treball (25')

19:55 h Tancament de la sessió (5')

Desenvolupament de la sessió

Presentació del context i de l'estructura, mecanismes i espais del procés participatiu

El Sr. Francesc Roma, dona la benvinguda a les persones assistents. Inicia la presentació fent un breu recordatori del context en el qual es desenvolupa el procés de participació.

El Sr. Francesc Carmona, indica que l'Ajuntament de Barcelona promou aquest procés de participació en el marc del projecte de Cobriment de la Gran Via de les Corts Catalanes en la seva fase provisional i definitiva.

La Sra. Sílvia Casorrán pren la paraula per presentar breument l'estat actual del projecte, explicant les diferents circulacions de busos, tramvia, bici i trànsit rodat de l'espai actual i l'estat de la fase d'obres del túnel viari. A continuació, s'exposa la proposta provisional de les diferents circulacions de serveis així com l'espai destinat a actuacions tàctiques amb l'objectiu de definir en aquest procés participatiu els espais i elements per aconseguir un espai habitable per a la ciutadania mentre no s'executa el projecte d'urbanització definitiva de la Gran Via.

Finalment comparteix els condicionants per aquesta actuació posant especial èmfasi en la temporalitat de l'actuació, el baix cost o reaprofitament d'elements existents de la Canòpia de Glòries, la convivència i la funcionalitat entre diferents usos i la necessitat de dotar d'espais d'ombra l'àmbit. Així mateix, s'expliquen alguns exemples de tipologies i elements per ser utilitzats en aquesta fase provisional.

Enllaç amb la presentació realitzada:

https://ajbcn-decidim-barcelona.s3.amazonaws.com/decidim-barcelona/uploads/decidim/attachment/file/11473/CoberturaGranVia_vs.pdf

Torn de preguntes sobre la presentació inicial

Un cop finalitzada l'exposició de caràcter informatiu s'ha passat a un torn de preguntes per tal de resoldre dubtes respecte el procés plantejat.

La primera intervenció realitzada per Jaume Badenes recordant el compromís adquirits per l'ajuntament en el marc del Compromís per Glòries. Posa en valor la tasca de les associacions veïnals en el seguiment i propostes de tots el projectes del Compromís. Convida a les persones assistents a participar a través de les entitats. Fa referència als acords inicials i als canvis de calendari produïts per diferents factors. Recorda el compromís actual de poder iniciar les obres del projecte definitiu del cobriment de la Gran Via a l'inici de l'any 2023 i de fer una intervenció provisional amb el menor cost possible.

Les següents intervencions fan referència a propostes concretes per a la nova urbanització i es convida a formular-les durant la dinàmica que s'ha plantejat.

Passejada per l'àmbit d'intervenció i treball deliberatiu per grups

A continuació, l'equip dinamitzador ha realitzat una distribució de les assistents en tres grups formats per personal tècnic de l'ajuntament i ciutadania per tal de fer una observació directa de l'àmbit d'intervenció. En aquesta passejada s'ha pogut explicar in-situ els diferents condicionants de l'espai i ha servit per a detectar les diferents necessitats i possibles usos del projecte a través de les aportacions de les assistents.

Un cop acabat el recorregut, s'ha retornat a l'espai de La Farinera del Clot per a treballar deliberativament en els diferents aspectes detectats durant la passejada.

Posada en comú de resultats a destacar de cada grup de treball

En aquest apartat es presenten els resultats fruit del treball deliberatiu realitzat per cadascun dels grups.

Grup 1

Distribució d'usos

- Es distingeixen **3 zones segons els edificis d'habitatges i equipaments de l'entorn**.
- A la primera zona, situada al tram davant del Centre Cultural La Farinera del Clot, es proposen usos relacionats amb l'**oci i l'esport** per la seva proximitat a la Canòpia i perquè estan allunyades dels edificis d'habitatges de la Gran Via (edifici "La Colmena").
- A la segona zona, delimitada entre l'inici de l'edifici d'habitatges proper a Glòries i el c/ Llacuna, es proposen usos relacionats amb el **descans i l'estada** per tal de prioritzar usos que no provoquin sorolls al veïnat proper.
- A la tercera zona, situada entre el c/ Llacuna i la Rambla del Poblenou, es proposen usos relacionats amb l'**oci i el jocs per infants** per la seva proximitat a l'escola Casas i l'escola Bressol.
- En paral·lel, també es proposa que, per les característiques de l'entorn, l'espai podria **acollir esdeveniments puntuals o periòdics** (com fires tipus mercats de pagès o d'intercanvi).

Connectivitat amb la ciutat

- Es proposa **integrar el tram de la Rambla de Poblenou de la part nord de l'àmbit** per tal de incloure-ho a la reforma estructurant i així, no aïllar aquesta part del barri de la resta de intervencions. En aquest sentit, la proposta es basa en **eliminar la franja d'aparcament de vehicles** en bateria per pacificar l'espai i prioritzar el trànsit a peu o en bicicleta. També es proposa **donar continuïtat a la Rambla de Poblenou** per connectar el Parc del Clot i el mar per esdevenir un eix de la ciutat.
- Per altra banda, es proposa **disminuir l'accés de vehicles provinents dels laterals de la Gran Via** a través de pilones o altres elements per disminuir la circulació de vehicles i prioritzar l'accés del veïnat.

Elements urbans i il·luminació

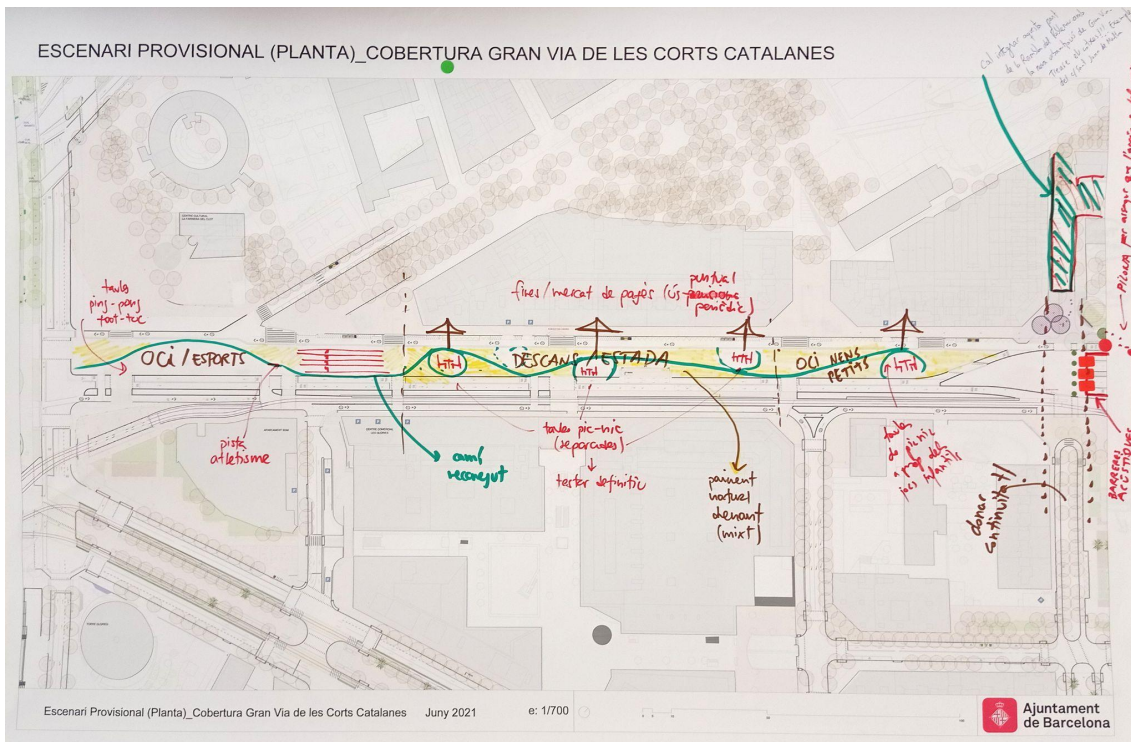
- Per la distribució dels elements urbans en les tres zones detectades, es proposen unes **"illes" on col·locar el mobiliari urbà** destinat a l'ús esmentat anteriorment i connectades amb un recorregut de paviment dur accessible.
- Els elements urbans proposats per a la zona d'oci i esports són taules de ping-pong, foot-toc i una pista d'atletisme amb pintures al paviment.

- A la zona de descans i estada es proposa la col·locació de taules de picnic distribuïdes per tota la zona per tal de **no crear espais de reunió agrupats** i així evitar possibles conflictes per soroll nocturn al veïnat proper. Es proposa que aquesta intervenció sigui testada durant la fase provisional per avaluar la seva ubicació a la reforma estructurant.
- A la zona d'oci per infants es proposa la col·locació d'uns jocs infantils així com **elements propers per famílies** com bancs i una taula de picnic. A més, també es comenta que a la intervenció definitiva es podria instal·lar una zona de jocs d'aigua i sortidors al paviment pels mesos de calor.
- Una altra proposta per evitar el soroll provinent de l'entrada de vehicles al túnel de la Gran Via és la **col·locació de barreres acústiques a l'inici del tram de túnel**.

Vegetació i espais d'ombra

- Es detecta la **necessitat de generar espais d'ombra** al llarg de l'àmbit. En aquest sentit, es comenta que la vegetació de la intervenció provisional (arbres en testos) així com la definitiva, serà insuficient per dotar d'ombra l'espai de vianants donat els condicionants de l'entorn (orientació i situació dels col·lectors).
- Per aquest motiu, es proposa **construir un conjunt de pèrgoles** situades a les "illes" amb mobiliari anteriorment esmentades.
- Per tal d'augmentar la presència de verd a l'àmbit, es proposa **incrementar la superfície vegetal** (marcat en groc en el plànol) a través de gespa, paviments drenants o llambordes amb juntes verdes. D'aquesta manera, es proposa **reduir la superfície de paviment dur de la part central** només per a realitzar el recorregut longitudinal (línia verda del plànol) i connectar les diferents illes.

Imatge dels resultats del grup de treball 1:

Grup 2

Distribució d'usos

- Es comença marcant sobre el plànol els diferents **usos que tenen els edificis de l'entorn** (habitatge, oficines, equipament públics, comercial, etc) per, a partir d'aquí, començar a veure què seria més adequat col·locar-hi a cada punt de l'espai a urbanitzar.
- També es detecta que a la banda tocant a les Glòries no només hi ha diversos centres educatius sinó que també, al parc, hi ha unes pistes de bàsquet. Tenint tot això en compte es proposa posar-hi, en aquella banda, una **zona d'esport per a joves i adults i de jocs infantils**.
- A l'altre extrem, proper a l'escola Casas i als centres de gent gran, es planteja posar-hi **jocs infantils i pistes de petanca** i reforça la presència de bancs.
- També es planteja concentrar les **taules de picnic** properes als extrems, on hi ha els centres escolars i, sobretot a la banda Besòs, moltes més oficines (i, per tant, gent que podria fer-ne ús a l'hora de dinar).
- Respecte els **aparcaments de bici**, es demana posar-ne, sobretot, als xamfrans i davant l'entrada del centre comercial Glòries.
- Finalment, la resta de l'espai es considera que **s'ha d'urbanitzar de manera força homogènia**, repartint l'arbrat, els bancs, les taules de ping-pong i fut-toc, etc.

Connectivitat amb la ciutat

- Es veu de seguida que és imprescindible no tallar els espais de pas verticals (mar-muntanya) que connecten els diferents passos de vianants per, d'aquesta manera, **facilitar la connexió Clot-Poblenou** (en groc, al plànol).
- De cara al projecte definitiu també es veu imprescindible **incloure el final de la Rambla del Poblenou** perquè aquest important eix de vianants acabi de connectar amb el Parc del Clot.

Vegetació i espais d'ombra

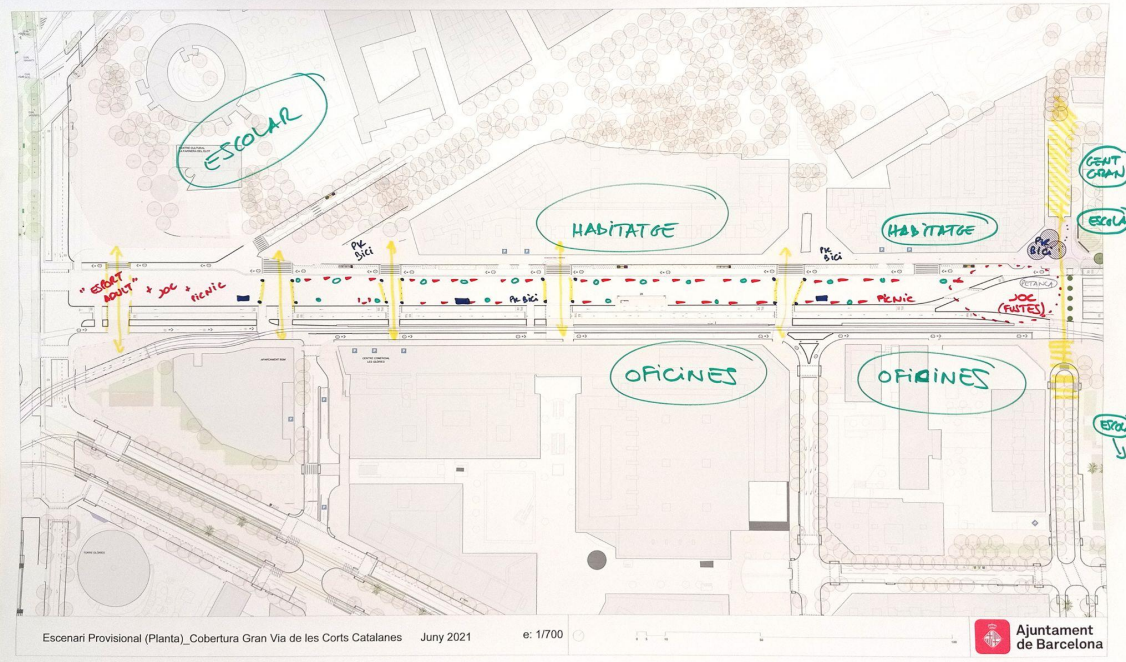
- Es proposa repartir els 37 **arbres** disponibles de manera regular, a banda i banda del passeig central, intercal·lats amb bancs.
- No es té clar on col·locar la **pèrgola**: em tem que si se situa en una zona més o menys central sigui atractora d'activitat nocturna i usos no desitjats i això acabi molestant el veïnat.

Elements urbans i il·luminació

- Es proposa distribuir els **bancs**, l'igual que l'arbrat, de manera regular, a banda i banda del passeig central, intercal·lats els arbres. Alhora, es proposa que es vagin combinant bancs de diferents tipus (grans, individuals, amb respall i sense, etc) i que quan es posin cadires individuals s'intentin crear conjunts de 3 o 4 cadires que fomentin la conversa.
- No es fa referència específica a la **il·luminació**.

Imatge dels resultats del grup de treball 2:

ESCENARI PROVISIONAL (PLANTA)_COBERTURA GRAN VIA DE LES CORTS CATALANES

Grup 3

Distribució d'usos

- Es valora que el **triangle d'equipaments** format pel nucli del voltant del CC La Farinera (Escoles, institut, futura ampliació del CC, etc) per una banda, el Museu del Disseny i la Biblioteca per l'altra, i els futurs equipaments a projectar en la zona de l'edifici Ona com a tercer vèrtex, ha de tenir un tractament urbanístic adequat, que els uneixi, que els doni valor.
- Es valora tot el tram central com un **passeig continu**.
- Es planteja que a **cada tram** del passeig, entre els passos de vianants, **es distribueixin zones infantils, espais per a gent gran i espais d'estada**, de forma que el veïnat ho tingui a prop dels portals de casa seva.
- Hi ha debat sobre els avantatges i inconvenients de que la calça de trànsit i la vorera definitius siguin en **plataforma única**. Es proposa una separació vegetal per diferenciar els espais i augmentar la seguretat dels vianants.
- En tot cas, tots el passeig i les connexions amb els carrers han de ser completament **accessibles** a persones amb mobilitat reduïda.
- El trànsit ha de pacificat a 30 km/h màxim.

Connectivitat amb la ciutat

- Els passos de vianants, en cas que es mantingui la **semaforització**, han de deixar **més temps** per al pas de les persones atesa la distància de creuament.
- L'eix del carrer Escultor Claperós ha de connectar amb la Plaça, especialment fins a l'entrada del metro L1-
- El pas de vianants del carrer Ciutat de Granada ha de ser més amable
- El pas del carrer Llacuna ha d'unificar el seu disseny fins el Parc del Clot mantenint una coherència.
- **La Rambla del Poblenou ha de ser un continu** al seu pas per la Gran Via. Ha de tenir prioritat sobre la Gran Via. Ha de promoure el passeig, la connexió entre la plaça de la Vila i tot el seu recorregut fins el mar.

Vegetació i espais d'ombra

- Es proposa la instal·lació de **pèrgoles** per afavorir les ombres.
- Es proposa la instal·lació d'una **bassa d'aigua**, inclús en el projecte provisional que afavoreixi el joc infantil i la presència d'aus.
- Enjardinament que afavoreixi la biodiversitat
- **Traslladar els arbres** que es mantenen en jardineres al parc de la Plaça de les Glòries per tal que s'aclimatin a la seva ubicació definitiva.

Elements urbans i il·luminació

- Es proposa que els passos de vianants estiguin ben il·luminats tan en la provisional com en la definitiva per tal que s'identifiquin en la distància.
- Es valoren necessaris els espais reservats en el **carril de serveis per a les emergències** i encotxament del veïnat. Hi ha dos aparcaments privats que no donen cobertura a tots els vehicles dels blocs d'habitatge de la Gran Via.
- Espai per a instal·lació d'aparells de gimnàstica a l'aire lliure (**cal·listènia**)

Annexos

Fotografies de la sessió

